

II. A. 237./
17.

K 188/16

ČTVRTÁ
VÝROČNÍ ZPRÁVA
MĚSTSKÉ VYŠŠÍ ŠKOLY
PRO ŽENSKÁ POVOLÁNÍ HOSPODÁŘSKÁ
S PŘÁVEM VEŘEJNOSTI

V HRADCI KRÁLOVÉ

ZA ŠKOLNÍ ROK

1916—17.

PODÁVÁ
ALOIS VAŇURA,
ŘEDITEL.

V HRADCI KRÁLOVÉ 1917.
Nákladem vlastním. — Tiskem Jaroslava Omy.

412 666

ČTVRTÁ
VÝROČNÍ ZPRÁVA

MĚSTSKÉ VYŠŠÍ ŠKOLY
PRO ŽENSKÁ POVOLÁNÍ HOSPODÁŘSKÁ
S PRÁVEM VEŘEJNOSTI

V HRADCI KRÁLOVÉ

ZA ŠKOLNÍ ROK

1916—17.

PODÁVÁ
ALOIS VAŇURA,
ŘEDITEL.

Jeho Apoštolské Veličenstvo
císař a král

FRANTIŠEK JOSEF I.,

otcovský vládce svých národů,
pečlivý ochránce věd a umění,
zakladatel a rozmnožovatel škol všech stupňů
a nejšlechetnější dobrodinec mládeže,

odešel na věčnost 21. listopadu 1916.

Proniknutí hlubokou vděčností
za jeho požehnané působení,
zachováme trvale v srdcích svých
obraz Jeho
dějinně veliký a lidsky vznešený.

JEHO VELIČENSTVO CÍSAŘ A KRÁL KAREL I.

V době světodějných událostí ujal se vladařského
žezla v naší říši

Jeho Veličenstvo císař a král

KAREL I.

Národové rakouští, vzhlížejíce s dětinnou láskou a
oddaností k novému panovníku, přejí mladému císaři a králi,
jenž dobyl si již neomezené úcty a lásky všeho obyvatelstva,
a jeho vznešené choťi, Nejjasnější císařovně a královně

ZITĚ,

zářivému vzoru dobroty, lidumilnosti a lásky, dlouhého a
šťastného panování ku blahu říše a jejích národů.

III. ročník.

1. Bubnová Marie z Loehenic.
2. Čapková Marie z Libně (Pražské Předměstí).
3. Danielková Božena z Hradce Králové.
4. Doležalová Marie z Černilova (Bukovina).
5. Hlavatá Marie z Pražského Předměstí.
6. Hobrlantová Marie z Příšovic (Frýdštejn).
7. Hrubá Růžena z Plačic.
8. Hykmanová Hedvika z Podmoklic (Semonice).
9. Jónová Růžena z Plačic.
10. Jungová Milada z Hradce Králové.
11. Kroulíková Stanislava z Hradce Králové.
12. Poláková Marie z Hradce Králové.
13. Sternwaldová Jenovefa z Police (Hradec Králové).
14. Střihavková Marie z Řenčova (Malšovice).
15. Šafaříková Marie z Holic.
16. Šnejdárková Julie z Libáně (Předměřice n. L.).
17. Vávrová Marie z Červeného Kostelce.
18. Vávrová Terezie z Poděbrad (Hradec Králové).
19. Winterová Anna z Úpice.

Hospitantky:

20. Janská Vlasta ze Zvoleněvsi (Zderaz).
21. Oehmová Jarmila ze Slezského Předměstí.
22. Skřivánková Anna ze Sedlčan (Kukleny).
23. Vraná Jarmila z Nechanic (Hradec Králové).

V. KRONIKA ÚSTAVU.

1. Ve školním roce 1916—17 byl I. a II. ročník ústavu opětně umístěn v budově lycejni. Praktické vyučování III. ročníku konalo se ve školní kuchyni, při níž jest jídelna a prádelna, theoretickým předmětům tohoto ročníku vyučovalo se dopoledne ve zvláštní učebně téže budovy, propůjčené laskavostí ředitelstva dívčí školy měšťanské, odpoledne v budově lycejni. Prakse výchovná konala se v městské opatrovně, práce zahradní ve školní zahradě, hospodářská cvičení ve školní kuchyni, jídelně i prádelně a občas v pensionátě „Božena Němcová“.

2. Zápis se konal dne 6. července a dne 16. a 18. září, přijímací, opravné a dodatné zkoušky dne 16. a 18. září. Do I. ročníku se přihlásilo 30 žákyň, z nichž bylo přijato 29; do II. ročníku zapsáno 20 žákyň řádných a 1 hospitantka, do III. pak 19 žákyň řádných a 4 hospitantky, celkem tudíž 74 žákyň, mezi nimiž bylo 5 hospitantek. Ve školním roce přistoupila 1 žákyně a vystoupila pro nemoc 1 žákyně, takže měl ústav na konci roku 73 žákyň, z nichž 5 bylo hospitantek.

Školní rok byl zahájen dne 19. září službami božími, spojenými se vzýváním Ducha svatého, v seminářském kostele sv. Jana a ukončen dne 6. července děkovnými službami božími a rozdáním vysvědčení.

3. Slavností a projevy loyální. Dne 18. srpna zúčastnil se ústav deputací slavných služeb božích na oslavu Nejvyšších jmenin

Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I. — Dne 9. září byl ředitel přítomen rekviem za Její Veličenstvo císařovnu a královnu Alžbětu. — Dne 3. října, v předvečer Nejvyšších jmenin Jeho Veličenstva, působily žákyně při živém obraze, uspořádaném před koncertem Pepy Bartoně na oslavu Nejvyšších jmenin. — Dne 4. října konaly se slavné služby boží, po nichž se všecken sbor i žactvo zúčastnilo slavnostního průvodu a projevu oddanosti na Malém náměstí. — Dne 2. listopadu zúčastnil se sbor deputací rekviem za padlé bojovníky v katedrále. — Dne 18. listopadu sloužena zádušní mše sv. za Její Veličenstvo zesnulou císařovnu a královnu Alžbětu. — Dne 21. listopadu oznámeno ve všech třídách úmrtí Jeho Veličenstva a dne 24. učiněn smuteční projev sboru a vyslovena nejhlubší soustrast na c. k. okr. hejtmanství. V ten den na znamení smutku od 11. hod. nebylo vyučováno. Ve dny výkropu a pohřbu zesnulého Veličenstva byl ústav přítomen smutečním službám božím a dne 2. prosince konána smuteční slavnost, při níž po slavném rekviem ve smutečně vyzdobené přednáškové síni průmyslového musea po proslovu ředitelově výstižně a dojemně o životě a významu Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I. promluvil lycejni katecheta Th. Dr. Bedřich Augustin. — Dne 10. prosince konaly se slavné služby boží na oslavu nastolení Jeho Veličenstva císaře a krále Karla I. — Dne 9. dubna byl přítomen ředitel s prof. Jos. Lednem odhalení „Zbrojnoše“ ve prospěch Vdovského a sirotčího fondu 18. pěš. pluku ve výstavním sále prům. musea, kde dne 24. dubna zatloukaly deputace všech tříd hřeby. — Dne 27. dubna oslaveny Nejvyšší jmeniny Jejího Veličenstva císařovny a královny Zity mší svatou. — Dne 6. května uspořádána společně s c. k. reálkou, měst. dívčím lyceem a obchodní akademií v Klicperově divadle slavnostní akademie na oslavu Nejvyšších narozenin Jejího Veličenstva s tímto programem: 1. Horník: Slavnostní sbor na slova Fr. S. Procházky. 2. Vrchlický: Legenda o svaté Zitě. Báseň. 3. Pokorný: Slovenské písně. 4. Lidové tance. I. Coufava (hanácký). Javorník. Vrtěná (slovácké). Tovačov. Lašovička. Malení. Sekerečka. Šáteček (hanácké). — 5. Dvořák: Bacchanale. Klavírní skladba. 6. a) Smetana: „Z svých písní. . .“ Solový zpěv na slova Vít. Hálka. b) Tregler: „Můj první máj.“ Solový zpěv na slova Jana Nerudy. 7. a) Doskočil: „Zdalo sa ně. . .“ b) Novák: Nitranské hodiny. c) Janáček: Karafiát. 8. a) Brahms: Adagio. b) Sarasate: Španělský tanec. Skladby pro housle a klavír. 9. Lidové tance II. Kukačka, Rožek, Trojky (hanácké). Pasačka, Balzamína (horácké). Dyby byla Morava (valašský). Tancuj! (slovácký). Hrách a zahradníček (moravský). 10. Kuřil: Slavnostní kantáta. Smíšený sbor na slova A. K. Vítáka. 11. Hymna rakouských národů. — Zájem o toto slavnostní představení byl tak veliký, že bylo nutno je opakovati při vyprodaném domě v týž den večer. Čistý výtěžek K 672'97 odevzdán obci ve prospěch Týdne pro ochranu matek a kojenců. Neméně skvělý byl úspěch mravní, jenž projevil se nejen při představení samém, nýbrž i velmi příznivou kritikou výkonů v obou místních listech. — Dne 9. května, v den Nejvyšších narozenin Jejího Veličenstva, konány slavné bohoslužby, po nichž se sbor zúčastnil deputací strom-

kové slavnosti na počest padlých vojáků. Po všech těchto loyálních slavnostech byla zpívána rakouská hymna a projevován deputací nejoddanější hold na c. k. okresním hejtmanství.

4. Účast ústavu při pomocné péči válečné. Úkoly pomocné péče válečné docházely u členů sboru i u žákyň stejné pozornosti jako roku minulého.

a) Příspěvky peněžité. Učitelký sbor odvedl ze svého služného K 229.78 různým účelům (od počátku války 912 K 81 h). Všichni členové sboru jsou členy zdejšího odštěpného spolku Červeného kříže. Do „Zbrojnoše“ ve prospěch Vdovského a sirotčího fondu 18. pěš. pluku zatlučeno hřebů za 60 K. České zemské komisi pro ochranu dítek a péči o mládež zaslán výsledek zápisové sbírky K 72.90. Odboru „Týdne pro ochranu matek a kojenců“ odvedeno ze společné akademie 672 K 97 h. Za kokardy, pamětní listy, vál. mapy, nálepky a losy strženo 109 K 90 h. Po celý školní rok konaly se pravidelné sbírky žákyň, jež obětavě řídily třídní učitelky a jež vynesly celkem K 59.98; rozděleny stejným dílem Červenému kříži, Vdovskému a sirotčímu fondu a České zemské komisi pro ochranu dítek a péči o mládež. Týmž účelům odevzdáno 10 K z čistého výtěžku představení loutkového divadla, pořádaného prof. Jar. Mikanem.

b) Vojenskému zátíší 18. pěš. pluku věnováno celkem 86 předmětů, mezi nimi 4 akvarely prof. C. Freitağa a 32 knih.

c) Práce žákyň a sboru. Jako roku loňského, tak i letos chovanky III. ročníku zavařovaly ovoce a sušily i upravovaly zeleninu pro vojenské nemocnice za vedení odb. učitelky Bož. Kahligové a příspěví asistentky Marie Tomsové. Tak zpracováno 6 q ovoce a zeleniny. V „obětinových dnech“ vybraly žákyně obou ústavů za dozoru učitelského sboru ve prospěch Vdovského a sirotčího fondu K 667.78 za odznaky, od 27. dubna do 3. května rozprodaly 1000 losů Červeného kříže, za něž utržily 422 K 57 h.

d) Kurs šití prádla a kreslení stříhů pro příslušnice padlých nebo narukovaných vojáků uspořádal ústav za vydatného hmotného příspěví Ústavu ku zvelebování živností od 15. dubna do 4. července 1917. Do kursu bylo zapsáno celkem 32 účastnic (manželek, dcer a sester padlých nebo mobilisovaných vojáků), z nichž do konce kursu vytrvalo 11. Vyučovalo se třikrát týdně (v pondělí, ve středu a v pátek) od 7—9 večer a zhotoveny celkem 104 kusy prádla (32 ženských košil, 31 ženských spodků, 24 spodních sukní, 12 nočních kabátků a 5 mužských spodků). S počátku byly účastnice rozděleny ve dvě odděl., od 1. června vyučovalo se toliko v jednom oddělení. Kurs spravoval ředitel, vyučovaly odb. učitelka Marie Bayerová a asistentka Karla Hořejší. Nemajetným účastnicím poskytnuty Ústavem ke zvelebování živností potřeby k šití a kreslení v ceně 520 K.

e) Válečné půjčky. Na pátou válečnou půjčku upsáno spolu s měst. dívčím lyceem žákyněmi 7100 K, sborem 1150 K, celkem